

SVĚTLO

35. ČÍSLO / XI. ROČNÍK

8 Kč (12Sk)

31. SRPNA 2003

Z obsahu:

Děkuvzdání

za osvobození lidu

Katecheze Jana Pavla II.
při generální audienci
13. srpna 2003
- strana 2 -

Týdenní celosvětové večeřadlo

- strana 4 -

Bůh bez šance?

Na jakých hodnotách
spočívá budoucí
evropská ústava?
- strana 5 -

Starý římský ritus má v Církvi své domovské právo

Z kázání kardinála
C. Hoyose v Santa Maria
Maggiore 24. 5. 2003
- strana 7 -

Růženec světla s Janem Pavlem II.

- strana 9 -

Strmá a namáhavá cesta následování

Co vlastně znamená
„křesťanská životní praxe“?
- strana 10 -

Příkladná obnova

Pavel Mai

- strana 12 -

VATIKÁNSKÝ DOKUMENT O HOMOSEXUÁLNÍCH SVAZCÍCH

- zvláštní příloha -

Exercicie MKH, Collevaenza, 30. 6 - 5. 7. 2003

Díkůvzdání za osvobození lidu

Liturgie chval zahrnuje mezi svá kantika úryvek hymnu, který je jakoby pečeti biblické knihy Tobiaš: před chvílí jsme ho vyslechli. Hymnus, který je spíše široký a slavnostní, je typickým vyjádřením židovské modlitby a spirituality, která čerpá z jiných textů obsažených v Bibli.

Chvála za očistný trest

Kantikum se otevírá dvoji invokací. Především se zde objevuje opakovaně výzva k Boží chvále (srov. v. 3.4.7) za očistění, které Bůh právě uskutečňuje skrze vyhnanství. „Synové Izraele“ jsou vyzýváni, aby přijali toto očišťování s upřímným obrácením (srov. v. 6.8). Jestliže v srdcích rozkvetne obrácení, Hospodin dá na obzoru vzejít úsvitu osvobození. Právě toto je atmosféra, která je umístěna na začátek kantika, který liturgie vyňala z celku širšího hymnu z 13. kapitoly Tobiaše.

Touha po svatém městě

Druhá část textu, intonovaná starým Tobiašem, který je spolu se synem protagonistou celé knihy, je opravdu nejvlastnější oslavou Siónu. Odráží vášnivou tesknotu a horoucí lásku, jakou zakouší Hebrej v diaspoře při pomýšlení na svaté město (srov. v. 9-18). Také tento aspekt vyzařuje z celého úryvku, který byl vybrán jako ranní modlitba liturgie chval. Zastavme se u těchto témat, tedy očistění od hříchu skrze zkoušku a čekání na setkání s Hospodinem ve světle Siónu a jeho svatého chrámu.

Tobiaš se obrací s plamennou výzvou k hříšníkům, aby se obrátili a konali spravedlnost: to je cesta, jak se vrátit zpět a znovu najít božskou lásku, která dá váv klid a naději.

Celý tento příběh Jeruzaléma je podobenstvím, které učí všechny správné volbě. Bůh potrestal město, protože nemohl

zůstat lhotejný před tváří zla, které páchají jeho děti. Ale nyní, když vidí, že mnozí se obrátili a přetvořili ve spravedlivé a věrné děti, projeví znovu svou milosrdnou lásku (srov. v. 10).

Milosrdenství v trestu

V celém kantiku 13. kapitoly Tobiaše se často opakuje toto přesvědčení: Hospodin trestá a používá milosrdenství..., trestá

tá za vaše nespravedlnosti, ale používá milosrdenství vůči všem (v. 2.5.10). Bůh se uchyluje k trestu jako k prostředku, jak povolat na správnou cestu hříšníky, kteří jsou hluší k jiným výzvám. Posledním slovem spravedlivého Boha zůstává nicméně slovo lásky a odpuštění; jeho

hlubokou touhou je, aby mohl obejmout odbojné syny, kteří se vracejí s kajícím srdcem.

Cíl pro všechny národy

Vůči vyvolenému národu se Boží milosrdenství projeví v obnově jeruzalémského chrámu, kterou provede sám Bůh: *aby byl tvůj svatý příbytek s radostí v tobě znovu vybudován* (v. 11). Tak se objevuje druhé téma, té-

me temnoty, takže se dá na pochod *mnoho národů z nejzazších částí země* (srov. v. 13), přinesou své dary a budou zpívat o své radosti z účasti na spáse, kterou Hospodin vylije na Izrael.

Tedy Izraelité i všechny národy jsou společně na pochodu k jedinému cíli víry a pravdy. Zpěvák tohoto hymnu dává na ně opakovaně sestoupit blaženosti, když říká: *Šťastní, kdo tě milují, a šťastní, kdo se budou radovat z tvého štěstí* (v. 15). Štěstí je tedy autentické, když se znovu najde světlo, které ozařuje z nebe všechny ty, kteří hledají Hospodina s očistěným srdcem a s úsilím o pravdu.

Augustinovo nepokojné srdce

K tomuto Jeruzalému, svobodnému a slavnému, znamení Církve v posledním cíli její naděje, předznamenánému Kristovou Paschou, obrací se se zánícením svatý Augustin v knize Vyznání.

S odvoláním na modlitbu, kterou zamýšlí vykonat ve své „cele“, nám popisuje ony „zpěvy lásky mezi vzdechy, nevyšlovnými vzdechy, které během mého putování vyvolává vzpomínka na Jeruzalém v mém srdci, obráceném vzhůru k němu, k Jeruzalému, mé vlasti, k Jeruzalému, mojí matce, a k Tobě, jeho panovníkovi, jeho osvěcovateli, jeho otci, ochránci a snoubenci, k jeho čistým a intenzivním rozkoším, pevné radosti a všem jeho nevyšlovným dobrům.“ A končí slibem: „Neupustím od toho, dokud v míru oné nejdražší matky, kde přebývají prvotiny mého ducha, odkud čerpám tyto jistoty, nesjednotíš všechno to, čím jsem v této znetvořené roztržitém, dokud to definitivně navěky neurovnáš, můj Bože, moje milosrdenství“ (Confessioni, 12, 16, 23, Řím 1965, s. 424-425).

Bolletino Vaticano 13. 8. 2003
Mezititulky redakce Světla

EDITORIAL

Nejvyšší moudrý a spravedlivý Hospodin, kterého jeho nedokonalější tvorové na samém počátku své existence odvrhli, odpověděl na tuto vzpouru svým nesmírným milosrdenstvím. Příkladem jeho otcovské starostlivosti o člověka se stal jeho osobní styk s židovským národem, který si vyvolil mezi všemi národy. Po dlouhá tisíciletí ho vedl a provázel takřka na každém kroku. Zvláštním projevem a formou jeho přízně byly jeho smlouvy, které byly takřka právním uspořádáním vzájemných vztahů

mezi Bohem a jeho lidem. Jeho příkázání nejsou ve skutečnosti nic jiného než formálně vyjádřená pravidla toho nejoptimálnějšího způsobu života a chování, aby si jednotlivci i celý národ zajistili časnou i věčnou prosperitu. Hospodin dokonce oprávněně očekával, že příkladné zachování jeho zákona přivede Izrael k takovému stupni kultury a prosperity, že mu budou ostatní národy závidět Hospodinovu blízkost a přízeň.

Pokračování na str. 13

Pravá úcta k Bohu

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Opustili jste Boží příkázání

Za Ježíšem se vypravili farizeové a znalci zákona. Vážili dalekou cestu až z Jeruzaléma do úrodné a líbezné genezaretské krajiny, kam se Pán odebral se svými učedníky. Především je, abys byl u svého Pána dříve než oni. Co je přímělo k takové horlivosti? Chtějí se také stát Ježíšovými učedníky? Kéž by tomu tak bylo! Ale oni se celou cestu zabývali jinými postoji a myšlenkami. Ačkoliv ho tak pečlivě sledují, nevidí v Božím Synu příklad k následování, ale nebezpečného konkurenta, který ohrožuje jejich dosud dominantní postavení. Pokládají sami sebe za závazný příklad, jak zachovávat Mojžíšův zákon, ale tento kazatel a jeho lidé je nerespektují a chovají se po svém a jdou za nimi celé zástupy a zneuznávají tak jejich autoritu. Židovští předáci se nesnaží pochopit smysl Ježíšova poselství, ale přímo slídí po každém přestupku proti jejich předpisům a jejich podání. Právě si našli jeden markantní příklad: jsou jím ruce před jídlem obřadně neumyté: *Proč se tvoji učedníci neřídí podle tradic otců?*

Tradice otců byly dobré a chvályhodné, dokud vycházely z Božího zákona a podporovaly jeho zachování. Ale ony ve farizejském podání přestaly být nástrojem, jak vzdávat úctu Bohu. Tvůj Pán musí s lítostí konstatovat: *Srdce jejich je daleko ode mne* – tento lid mě nemiluje. Uprostřed množství svých vlastních výmyslů zapomněl na to nejdůležitější. Tito pokrytci dokonce zneužívají náboženství ke svým vlastním lidským cílům. To je úplný opak bohopocty. Na místo lásky nastoupilo u nich sobectví, které se projevuje také tím, že je krajně nesnášenlivé. Domnívají se, že všemu rozumí nejlépe, a proto si dovolují pod záminkou velké horlivosti odsuzovat všechny, kdo se podle nich neřídí.

Co horšího by tě mohlo potkat, než výtky, že se ti nedostává lásky k Bohu? I kdyby sis vymyslel jakékoli vnější skutky a znaky, které tě třeba budou stát velké oběti, ale nejednáš z lásky k svému Bohu, radíš se mezi pokrytce. Vzbud' v sobě živý odpor k pokrytectví, které Ježíš tak nenávidí.

Zaměř proto všechno své úsilí a všechnu svou horlivost především k tomu, abys co nejlépe poznával, co Bůh od tebe opravdu chce. Řídit se podle Boha znamená řídit se podle nejvyšší moudrosti, protože právě od něho *přichází každý dokonalý dar. On totiž svobodně rozhodl, že nám dá život skrze slovo pravdy, abychom byli jako prvotiny ze všeho, co stvořil. Zachování Božího zákona je hlavním zdrojem tvé důstojnosti. To je způsob, jakým má pravý Boží ctitel vynikat mezi ostatními, neboť je jeho vůle, abychom se takto mezi všemi*

projevovali jako moudří a rozumní. Bůh ti nedává svá *spravedlivá a moudrá ustanovení*, aby tě utlačoval a omezoval, ale aby tě vyzvedl mezi všemi. To však vyžaduje, abys byl *vnímavý pro slovo, které bylo vloženo jako semeno do tvé duše*. Můžeš se proti němu provinít dvojím způsobem: buď to že k tomu, co ti Bůh ukládá, *něco přidáváš* podle vlastního samolibého uvážení, anebo *něco ubereš*, protože ti to připadá obtížné a nepohodlné. V obou případech si osobuješ práva, která přísluší jen Nejvyššímu. Jedním z příkladů takové svévolie je farizejské podání, podle kterého je možno odepřít pomoc rodičům, když to, čím by jim mohlo být pomoci, je prohlášeno se za dar chrámu. Takových věcí je celá řada a Ježíši nejvíce vadí, že se takové překroucené výklady učí a předávají dalším lidem a generacím⁽¹⁾.

Je pro tebe velkým povzbuzením, jak rozhodně se Ježíš svých učedníků zastává. Ten, kdo věrně stojí za svým Pánem, může se spolehnout na jeho zastání. Dostane-li se ti ústrků či výtek proto, že zachováš věrně a důsledně jeho slovo, můžeš si být jist, že se postará o tvou čest a tvou obranu v té nejpříhodnější době. Nejedná se totiž pouze o tvou, ale i o Boží čest.

Ježíšovo rozhodné odmítnutí farizejských výtek je však pro tebe i velkým poučením. Vezmi si příklad z učedníků, kteří chtějí proniknout k samé podstatě Mistra učení a dotazují se ho na pravý smysl jeho výroku⁽²⁾. Tak postupuje každý, kdo nespolehá na svůj vlastní výklad, ale snaží se opřít o jedinou správnou autoritu. Ježíš ti zdůrazňuje:

To, co tě nejvíce poskvrňuje, nenachází se kolem tebe, ale přímo v tvém nitru. To, s čím přicházíš do styku, tě neposkvrňuje samo o sobě, ale jen tehdy, když dáš průchod zlobě, která je skryta v hloubi hříchem narušeného srdce.

Poslouchej tedy pozorně Ježíšův výčet všeho toho, co se nejvíce oškliví Bohu a co těžce poskvrňuje člověka v jeho očích: *zlé myšlenky, smilství, loupeže, vraždy, cizoložství, chamtivost, zlovolnost, lest, nestoudnost, závist, urážky, pýcha a troufalost*. Nejsou to všechno věci, kterými se svět tak rád holedbá a baví? Nyní chápeš, proč tě apoštol Jakub tak naléhavě vybízí, aby ses uchoval *neposkrvněným od tohoto světa*, protože svět v tvém srdci všemožně živí náklonnost k této zlobě a otupuje tvou bdělost před vším, co tě pak tak žalostně poskvrňuje. Tvým posláním však je *být prvotinou všeho tvorstva*, žít tak, aby bylo i světu zcela zřejmé, že *tvůj Bůh je ti blízko a že ti dal spravedlivá nařízení a ustanovení*. Pros Pána z celého srdce: „V tobě je plnost všeho dobra, dej mi lásku k svému jménu, ať pod tvou ochranou roste ve mně všechno dobré!“⁽³⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. Mk 7,10–13; ⁽²⁾ viz Mk 7,17;

⁽³⁾ srov. vstupní modlitba této neděle

Liturgická čtení

1. čtení – Dt 4,1–2.6–8

Mojžíš řekl lidu toto: „Nyní, Izraeli, poslouchej nařízení a ustanovení, která vás učím zachovávat, abyste žili a šli obsadit zemi, kterou vám chce dát Hospodin, Bůh vašich otců. Nic nepřidáte k tomu, co vám přikazuji, a nic z toho neuberete, ale budete zachovávat příkazy Hospodina, svého Boha, které já vám přikazuji. Zachovávejte je a plňte, neboť tak budete v očích národů moudří a rozumní: uslyší o všech těchto nařízeních a řeknou: Skutečně, moudrý a rozumný je tento velký národ! Neboť kde je tak velký národ, jemuž by byli bohové tak blízko, jako je Hospodin, náš Bůh, kdykoli ho vzýváme. A kde je tak velký národ, který by měl spravedlivá nařízení a ustanovení, jako je celé toto zákonodárství, které já vám dnes prohlašuji.“

2. čtení –

Jak 1,17–18.21b–22.27

Bratři moji nejmilejší! Každý dobrý úděl, každý dokonalý dar přichází shora, sestupuje od Otce světél, u něhož není změna ani zatemnění, jaké je působeno (u hvězd) otáčením. On rozhodl, že nám dá život slovem pravdy, abychom byli jako prvotiny ze všeho, co stvořil.

Buďte vnímaví pro slovo, které do vás bylo vloženo jako semeno a může zachránit vaši duši. To slovo však musíte uvádět ve skutek, a ne abyste ho jenom poslouchali. To byste klamali sami sebe. Zbožnost ryzí a bezvadná před Bohem a Otcem je toto: ujímat se sirotků a vdov v jejich tísní a uchovat se neposkrvněným od světa.

Evangelium –

Mk 7,1–8.14–15.21–23

Kolem Ježíše se shromáždili farizeové a někteří z učitelů Zákona, kteří přišli z Jeruzaléma. Všimli si, že někteří z jeho učedníků jedí rukama obřadně nečistýma, to je neumytýma. Farizeové totiž a všichni Židé se drží podání

Pokračování na str. 15

Týdenní celosvětové večeradlo

V září letošního roku tomu bude 30 let, co se v St. Vittoriu u Říma sešlo 25 kněží Mariánského kněžského hnutí k prvním duchovním cvičením ve formě večeradla. V tu dobu se k hnutí hlásilo 80 kněží. Po 30 letech se toto hnutí obdivuhodně rozšířilo do celého světa. Dnes je kněží, kteří se k hnutí hlásí, přes 100 000 a patří mezi ně i na 400 biskupů.

Kompنديem spirituality MKH je tzv. *Modrá kniha Kněžím, přemilým synům Panny Marie*. Je to sborník, ve kterém jsou zaznamenány vnitřní

ný a velice účinný nástroj svého pastoračního působení.

Od roku 1973 se kněží MKH z celého světa, především pověření národní vedoucí, scházejí

pro východní církve, a Giovanni D'Ercole ze Státního sekretariátu, který účastníkům tlumočil srdečný pozdrav Svatého otce Jana Pavla II.

Obsahem exercicií jsou modlitby a pobožnosti, každý den dvě meditace a večer bratrská výměna zkušeností. Pobožnosti tvoří kromě každodenní slavné koncelebrované mše svaté a liturgie hodin v latinském jazyku také modlitba tří růženců, rozložená do celého dne:

Areál poutního centra v Colvalenza

rozhovory, jimiž se Madona po celá léta obracela na zakladatele hnutí Dona Stefana Gobbiho. Také prvnímú záznamu ta-

Arménský patriarcha při modlitbě růžence

kového rozhovoru v *Modré knize* ze 7. července 1973 je letos 30 let.

MKH se setkává v jednotlivých částech světa s různým přijetím. Zatímco v zemích západní a střední Evropy je přijímáno spíše chladně až odmítavě, přímo masově se šíří v Asii včetně Vietnamu a Číny, v Jižní Americe a Oceánii, kde v něm biskupové spatřují neodmyslitel-

na výroční týdenní duchovní cvičení ve formě večeradla. Letošního soustředění, které se konalo ve velkém duchovním a poutním centru v Colvalenza od 30. června do 5. července, se zúčastnilo 230 kněží a 12 biskupů. Vzhledem k trvajícím vážným sociálním problémům v Jižní Americe se omluvilo letos více než 10 biskupů z této oblasti.

Naopak poprvé se exercicií účastnili patriarchové arménské církve ze Sýrie a Libanonu, odkud přijela celá skupina účastníků. Hostem exercicií byl také kardinál Ignace Mousa Daoud, prefekt Kongregace

Kardinál M. Daoud jako hlavní celebrant v průvodu ke mši svaté

radostná tajemství, resp. tajemství světla ráno v italském jazyku, bolestná tajemství dopoledne v latinském jazyku a slavná

Skupina libanonských účastníků při zpěvu vlastní mariánské písně

večer jako součást adorace před vystavenou nejsvětější Svátostí. Při tomto růženci předříkávají jednotlivé desátky představitelů různých zemí ve svém rodném jazyku. Ve čtvrtek večer se navíc konal světelný eucharistický průvod po nádvoří poutního centra, který letos vedl Giovanni D'Ercole. V pátek večer pak byl na programu tradiční světelný průvod se sochou Panny Marie Fatimské.

Velikým povzbuzením pro všechny účastníky je každodenní podvečerní bratrská vý-

Syrský patriarcha při modlitbě růžence

měna zkušeností. Letos vyslechli účastníci obzvláště povzbudivé příklady o charismatickém šíření a ovoci MKH z Kanady, Číny, Sýrie a Libanonu, Koreje i Vietnamu, o kterých hovořili s velkým zanícením také přítomní biskupové a patriarchové.

Panel biskupů při bratrské výměně zkušeností

Bůh bez šance?

Na jakých hodnotách spočívá budoucí evropská ústava?

Po staletí odvozovali vládci Západu svou moc od Boha a jeho milosti. Ti nejlepší z nich si byli vědomi, že z používání své moci se budou zodpovídat před Bohem. „Z Boží milosti“ bylo nejen privilegium, ale také břemeno: odpovědnost před Nejvyšším.

„Moderní“ mocipáni, diktátoři i demokraté, se domnívají, že se mohou Boha zříct. Účty skládají nikoliv před Všemohoucím, ale před světskou mocí: před parlamenty, před médii a (v nejlepším případě) před lidem.

Jistě. Každý ví, že ústava není modlitba ani vyznání víry. V tomto smyslu byly od počátku cíle církvi skromné, pokud jde o zřetel na Boha v budoucí evropské ústavě. Ústavu nemělo zdobit žádné odvolání na Nejsvětější Trojici, ale takové pojmenování Boha, aby to bylo snesitelné stejně tak pro křesťany, židy a muslimy. Smyslem takového „Invocatio Dei“ měla být připomínka, že sami lidé nejsou všemohoucí, že každá světská moc má své hranice a že se musí zodpovídat před Stvořitelem a Pánem života.

Řecká ústava z roku 1952 začíná slovy: „Ve jménu svatých, rovných a nerozdílných Trojice“ a pak následuje potvrzení privilegia pravoslavní: „Panujícím náboženstvím v Řecku je východní pravoslavná církev Kristova.“ Ústava Irska z roku 1941 začínala provoláním: „Nejsvětější Trojici, od které pochází všechna autorita.“ V polské ústavě je jmenován „Bůh jako pramen pravdy, spravedlnosti, dobroty a krásy“. Německý ústavní zákon začíná „odpovědností před Bohem a před lidmi“. Francie naopak – podobně jako Turecko – má ústavu inspirovanou Francouzskou revolucí a stát je charakterizován jako „nedělitelná laicistická

ká, demokratická a sociální republika“.

Vítězství laicistů

V konventu EU, který předal svůj návrh ústavy vládám, nebylo možno prosadit žádnou zmínku o Bohu. I když katolická církev tentokrát – na rozdíl od politováníhodného angažování při zpracovávání základních práv EU – bojovala skutečně s plným nasazením, i když papež vedl rozhovory na nejvyšší úrovni a oslovil také veřejnost, i když biskupské konfe-

rence i laická sdružení naléhaly a křesťanští demokraté se zasazovali s ocenitelnou rozhodností o jmenování Boha, laicistické síly byly nakonec příliš silné.

Jen v důsledku prosté historické pravdy měl by být uveden

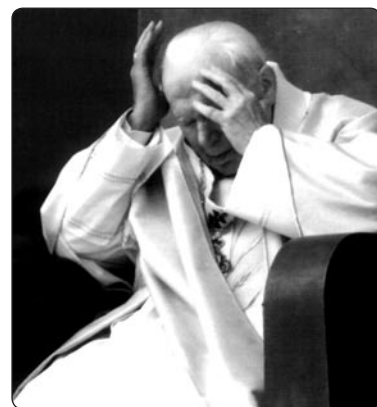
přínos křesťanství k hodnotám Evropy. Jak uvedl prezident komise Romano Prodi, v Evropě se spojily „velmi rozdílné vlivy a kultury“. Byla by to jen úcta k vlastním dějinám, kdyby členové konventu uznali v evropské ústavě přínos křesťanství, řecké filozofie, římského právního myšlení, jistě i osvícenství a snad i židovství a islámu k formování Evropy. Místo toho se ústava zřetelně redukuje na pouhou zmínku o „kulturních, náboženských a humanistických tradicích Evropy“. Druhé vítězství laicistů!

Úspěch církvi v praxi

Po dvou porážkách ve sporu o preambuli ústavy utěšují se církve úspěchem v praktickém ohledu. Tzv. církevní článek Amsterodamské smlouvy, který jednotlivým členům zajišťuje a garantuje národní status církvi, bude do evropské ústavy nejen převzat, ale i rozšířen: „Unie bude pečovat o uznání identity a zvláštního přínosu těchto církvi pro společnost a povede s nimi otevřený, transparentní a pravidelný dialog.“ Zavilý odpor proti tomu vedli především lobisté „homosexuální scény“. Jejich manažer Kurt Krickler napsal socialistickému členu konventu Casparovi Einemu: „Církvi se dostává nejen přímá možnost vlivu na politiku EU, nýbrž tato možnost se přímo financuje z rozpočtu EU.“

Představitel homosexuálů Krickler apeloval bez úspěchu na levicové a liberální síly v konventu, aby přijetí článku o církvích zabránili. „Jako skupina lidí, kteří nejen v posledních stoletích kvůli inkvizici a zvláštnímu pronásledování ze strany církve obzvláště trpěli, ale kterým se ještě dnes dává pocítit působení těchto ideolo-

gií, musíme se s veškerou vehemencí vyslovit proti tomu, aby se církvi dávaly do rukou nové mocenské prostředky a nástroje,

aby mohly dále pošlapávat lidská práva mnohých lidí. Je nemyslné a nebezpečné podporovat touto formou instituce, které prokazatelně v takové míře porušují lidská práva.“ Toto proticírkevní naléhání zůstalo nakonec nevyšlyšené.

Je-li jistě uklidňující, že budoucí právo EU nemůže pohřbit národní postavení církvi, pak nová věta 3 v článku 51 dává církvi šanci, aby si ve Strasburku zajistily slyšení. To je důležité proto, že církvi nejde jen o jejich vnitřní bytí, nýbrž o lidi vůbec. Právě z toho důvodu je však vytlačení Boha z právního textu a právního myšlení skutečně alarmující signál!

Čí hodnoty a jaký obraz člověka?

Kam směřuje společnost, která nezná žádnou vyšší instanci kromě sebe? Podle čeho se orientuje společnost, která pokládá národ nebo jeho většinu za poslední zdroj veškeré moci? To by mohlo být miněno thukydidovským citátem, který je v úvodu evropské ústavy: „Ústava, kterou máme, je demokracie, protože stát nespočívá na několika občanech, nýbrž na většině.“ Jestliže je posledním ospravedlněním moci většina, může se to stát pro menšiny všeho druhu nepřijemné. 20. století o tom podává otřesné příklady. ▶

► Nová ústava EU se opírá o „humanismus“, jehož hodnoty jsou definovány takto: „Rovnost lidí, svoboda, přednost rozumu“ – všechno, co mohou podepsat svobodní zednáři a jiní přívrženci Francouzské revoluce! Ústava zdůrazňuje „ústřední postavení člověka a představu o nedotknutelnosti a nezaměnitelnosti jeho práv“, stejně jako „přednost práva ve společnosti“. Jako „hodnoty unie“ jsou vyjmenovány: „respektování lidské důstojnosti, svoboda, demokracie, rovnost, státoprávnost a respektování lidských práv“, dále „pluralismus, tolerance, spravedlnost, solidarita a nediskriminace“.

Poněkud rychle uvítali předsedové Komise biskupských konferencí v EU (COMECE) návrh ústavy. Biskup Josef Homeyer a jeho zástupci Adrianus van Luyn a Hippolyte Simon vychvalovali návrh jako „významný krok k přípravě unie na vyzvu jejího rozšíření a k podpoře obecného blaha“. Hodnoty formulované v návrhu prý „odrážejí křesťanskou antropologii a sociální učení“, tvrdí biskupové. Pak ovšem čtou biskupové v textu více, než co tam chtěla většina konventu zapsat. Po křesťanství voní návrh ústavy jako prázdná láhev po vypitém víně.

Z Komma 18/2003
přeložil -lš-

DOMORODÍ MISIONÁŘI PŘIPRAVUJÍ MISIJNÍ KONGRES V GUATEMALE

V rámci příprav druhého amerického misijního kongresu CAM2, který se bude konat v listopadu, vysílá guatemalská církev 1526 domorodců jako misionáře do indiánských oblastí na severu země. Mají tam navštěvovat domorodé indiány Qeqchi v jejich osadách a navázat osobní kontakty. Misie je svěřena salesiánům, kteří v této oblasti spravují 417 farností. Tyto laické misionáře připravovalo tři měsíce jedenáct kněží. Kongresu se budou poprvé účastnit i ženy a děti. Zatím byli evangelizací pověřováni jen muži.

NEWTON PROROKEM

Issak Newton (1643–1727) věnoval 50 let svého života tomu, aby vypočítal konec světa. Napsal o tom 4500 stran. To bylo všeobecně známo, nevědělo se však, že dospěl k závěru, že k němu dojde v roce 2060. Kanadský vědec Malcolm Neaum našel příslušný dokument v knihovně v Jeruzalémě.

* * *

Ve východním Německu jsou dvě třetiny mladých do 23 let nepokřtěny. Církev a náboženství hraje v životě východních Němců jen velmi malou roli. Je to výsledek politiky SED během 40 let trvání NDR.

Podle Kath-net

Kde má své pravé místo „smířená“ různost

24. května 2003 se v patriarchální bazilice Panny Marie Sněžné (Santa Maria Maggiore) v Římě konala slavnostní eucharistická bohoslužba. Pontifikální mši celebroidl kardinál Castrillón Hoyos, prefekt Kongregace pro klérus a prezident papežské komise „Ecclesia Dei“. Této mše svaté se účastnilo šest dalších kardinálů, mnoho biskupů a 2000 věřících z celého světa. Frankfurter Allgemeine Zeitung o této slavnosti publikoval komentář Dr. Roberta Speemanna:

To, co se slavilo 24. května po společné modlitbě svatého růžence v Santa Maria Maggiore, byla „normální“ pontifikální biskupská mše svatá podle misálu Jana XXIII., poslední úpravy staré římské liturgie, pro jakou byly vystavěny všechny římské patriarchální baziliky. Tato liturgie padla za oběť liturgické reformy Pavla VI., ačkoliv tato reforma není ve shodě s vůlí, kterou vyhlásil II. vatikánský koncil.

Oficiálně bylo vyhlášeno, že tato bohoslužba se koná v rámci papežova jubilea jako díkůvzdání, jak doslova řekl celebrující kardinál, za obnovené potvrzení „občanského práva“ staré liturgie v katolické církvi. Toto právo sice existuje oficiálně na papíře, ve skutečnosti se uplatňuje pouze jako tolerance za diskriminujících podmínek, které jsou ponechány na libovůli místního biskupa...

Katolická církev si vždy byla vědoma, že otázka ritů se dotýká nehlubších náboženských citů. Proto II. vatikánský koncil výslovně potvrdil pluralitu ritů, označil ji za poklad Církve a přislíbil jim ochranu na Východě i na Západě. Z tohoto slibu byl však fakticky po zavedení reformy mešní liturgie r. 1970 vyňat

tradiční římský ritus s poukazem, že tak říkajíc „vstoupil“ do nového ritu.

Tento argument odporuje na prvý pohled natolik pravdě, že ho není možno brát vážně. Ve skutečnosti byl v roce 1970 zaveden zcela nový ritus zvláštními odborníky, kteří při tom použili i staré materiály. Nemůže být jistě sporu o tom, že papež má právo zavést nový ritus. Ale pak starému ritu přísluší i nadále všechna práva, která jsou tradičním ritům zaručena. Jan Pavel II. to potvrdil již před deseti lety v promluvě k mnichům francouzského benediktinského opatství Le Barroux, která zůstala všeobecně neznámá. Kardinál Hoyos to nyní velice zřetelně zopakoval a poukázal na „plody svatosti, které křesťanský lid po staletí čerpal ze slavení Eucharistie v tomto tradičním římském ritu“.

Starý římský ritus tedy není nějaká nakažlivá nemoc ani droga, kterou je třeba držet v diskriminující karanténě, dokud nakažení nepřijdou k rozumu, neuzdraví se a sami ji neodbourají.

To je poselství, které vychází z květnové slavnostní pontifikální bohoslužby 24. května v Santa Maria Maggiore.

MŠE PRO TAXIKÁŘE

V Buenos Aires bude každé první pondělí v měsíci počínaje 4. srpnem sloužit kaplan Sdružení katolických taxikářů pro tyto řidiče zvláštní mši svatou ve svatyni v Belgranu. Každé pondělí a čtvrtky se zde bude konat také modlitba růžence za rodiny taxikářů.

MATKA TEREZA DO ŘÍMA

Tělesné ostatky matky Terezy budou po jejím blahorečení vystaveny v Římě. Od 20. do 22. října bude možno je spatřit v lateránské bazilice. Poutníci budou mít možnost modlit se zde k nově blahoslavené, „andělu z Kalkaty“.

Podle Kath-net

Starý římský ritus má v Církvi své domovské právo

Z kázání kardinála Castrilliona Hoyose při setkání přátel staré římské liturgie v Santa Maria Maggiore 24. 5. 2003

V první části svého kázání hovořil kardinál Hoyos o Marii, nejsvětější Matce Boží. Vycházel přitom z 2. vatikánského koncilu a poukázal na kontinuitu celé církevní tradice ve vztahu Panny Marie a Církve.

V druhé části mluvil o nástupci sv. Petra.

Je to Jan Pavel II., k němuž směřují naše myšlenky, naše modlitby a hluboký láskyplný smysl pro církevní společenství. V průběhu dvacet pět let byly jeho život a apoštolská služba jako nejvyššího pastýře určovány neúnavným hájením pravdy, plným nasazením pro záležitost jednoty Církve a prorockou a neúnavnou pastýřskou starostlivostí o pravý a spravedlivý mír mezi národy a lidmi. Čím slabší se zdá být jeho fyzická osoba, tím silnější je jeho mravní a duchovní role před lidstvem: *A ty posiluj své bratry* (Lk 22,32). Stále více si uvědomujeme, jaké bouře a výzvy doléhají na mystické Kristovo tělo. Takový je úděl Církve, která je božská ve svém poslání a lidská ve svých údech. Trpíme tolika protivenstvími, která přinášejí lidská přirozenost a hřích, bouřlivé dějiny našeho lidstva a děje Církve na její pouti do konečné vlasti. Jsme však vyzváni, abychom stále obnovovali svou důvěru v Pána dějin, zakladatele a neviditelnou hlavu svého mystického těla: *Nebojte se. Já jsem přemohl svět* (Jan 16,33). Církev zůstává vítězná skrze ustavičnou pomoc Ducha Svatého, který je zárukou kontinuity katolické víry: *...a brány pekelné ji nepřemohou* (Mt 16,18). Vítězná, protože ve svátostech máme zajištěnu milost, která nás proměňuje a posvěcuje. Církev je vítězná, protože je založena na Petrově skále, a tou není nikdo jiný než skála samotného Krista. Vítězná, protože společenství právoplatných pastýřů zaručuje ono znamení katolicity, které je nezrušitelné,

aby ustavičně trvalo v mystickém společenství Kristova těla. Církev je vítězná ve svých svátostech: Jak početné a příkladné jsou postavy vynikající svatosti, o které Svatý otec rozšířil seznam svatých a které nám představil v průběhu čtvrtiny století svého pontifikátu.

Ve třetí části kázání se věnoval ctihodnému ritu sv. Pia V.

Dnes nám byla dopřána prozřetelnostní souhra prokazovat Bohu kult tím, že mu přinášíme oběť podle římského ritu, který přijal svou podobu v misálu Pia V., jehož tělesné ostatky odpočívají v této bazilice. Máme zde tak třetí postavu, která je zcela přítomná této slavnosti. Vy sami, milovaní věřící, kteří pocítujete oddanost k tomuto ritu, který po staletí byl oficiální formou římské liturgie, jste se ujali iniciativy pro tuto dnešní celebraci. A já jsem byl šťasten, že jsem mohl reagovat na tuto záležitost, která se týká daleko většího počtu, než jaký je zde přítomen, a také proto, že je motivována dětskou oddaností k Svatému otci u příležitosti blížícího se 25. jubilea jeho pontifikátu, ale také proto, aby byly uznány plody svatosti, které křesťanský lid přijal z Eucharistie v rámci tohoto ritu.

Není možno říct, že ritus sv. Pia V. vyhasl, a autorita Svatého otce vyjádřila přívětivé přijetí těm věřícím, kteří při současném uznání legitimacy římského ritu, který byl obnoven podle směrnic 2. vatikánského koncilu, zůstali připoutáni k předchozímu ritu a nacházejí v něm solidní duchovní stravu na cestu posvěcení. Ostatně to též vysvětluje 2. vatikánský koncil, když říká, že „svatá matka Církev přiznává všem právoplatně uznaným ritům stejné právo a stejnou úctu a chce, aby byly v budoucnu zachovány a všemožně podporovány. Přeje si, aby tam, kde je třeba, byly v celém rozsahu obezřetně upraveny v duchu zdravé tradice a aby získaly novou životnost vzhledem k dnešním poměrům a potřebám“ (SC 4).

Starý římský ritus si proto zachovává v Církvi své místo v rámci mnohosti katolických ritů jak latinských, tak východních. Co vstoupilo do různosti těchto ritů, je tatáž víra ve stejné eucharistické tajemství, jehož vyznání zajistilo jednotu svaté, katolické a apoštolské Církve.

Jan Pavel II. u příležitosti 10. výročí Motu proprio *Ecclesia Dei* vyzval všechny katolíky, aby „na znamení jednoty ob-

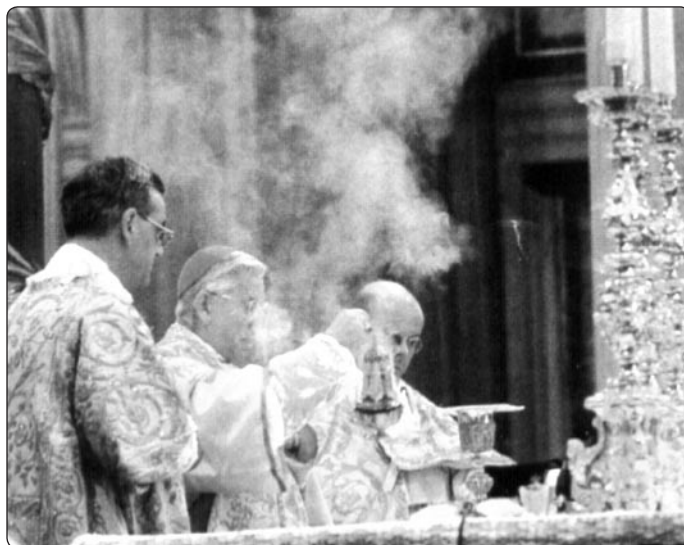
novili svou příslušnost k Církvi, abychom projevili respekt k právoplatné pluralitě rozličných mentalit a nezavdávali podnět k rozdělení, nýbrž spíše usilovali o to, abychom společně hlásali evangelium. Kéž tedy Duch Svatý přivede k jednotě všechna charismata a všechny povzbudí, abychom všichni oslavovali Pána a hlásali spásu všem národům“ (OR 50, s. 11).

To všechno je důvodem naší zvláštní vděčnosti Svatému otci. Z celého srdce oceňujeme jeho otcovské pochopení, které projevuje všem, kteří chtějí v Církvi udržovat životné bohatství, které tato důstojná liturgická forma představuje: ona živila jeho dětství a mládí, ona byla formou jeho kněžského svěcení, jeho primice, jeho biskupského svěcení a má proto podíl na nejkrásnější koruně jeho duchovních vzpomínek.

Vím, že jste vděční Svatému otci za výzvu, kterou poslal biskupům celého světa, aby „vůči těm věřícím, kteří se cítí spojeni se starou liturgií, projevovali pochopení a pastýřskou pozornost. Na prahu třetího tisíciletí je třeba pomáhat všem katolíkům, aby slavili svatá tajemství s tou úctou, která skutečně živi duchovní život a je pramenem míru“ (OR 50, s. 11).

Tato úcta musí být co největší, jak učí Tomáš Akvinský, „*proper hoc quod in hoc sacramento totus Christus continetur*“ (STh III q. 83) (proto, že v této svátosti je obsažen celý Kristus).

My všichni jsme povoláni k jednotě v pravdě, ve vzájemném respektu rozdílných mínění na základě stejné víry, při čemž „*in eodem sensu*“ kráčíme vpřed a připomínáme si augustinské slovo: *In necessariis unitas, in dubiis libertas, in omnibus caritas* (V nezbytných věcech jednotu, v pochybných svoboda, ve všem ale láska).

Hlavní celebrant liturgie Pia V., kardinál Castrillon Hoyos

Přeložil -lš-

Růženec a světci Církve (7)

„Políbím růženec...“

Láska světců k růženci se rovná úctě, jakou chovali k této modlitbě. Z úcty nosili tento malý posvátný předmět, s úctou s ním zacházeli, pečlivě ho opatrovali. *Políbím růženec, kdykoliv ho беру do rukou*, to je předsevzetí mladičkého služebníka Božího bratra Šebestiána Aniceta, a je to i předsevzetí mnoha světců.

Svatí se nechtěli nikdy odloučit od tohoto nebeského věnce, který byl pro ně posilou a pomocí. Don Alberione nebyl schopen bez růžence kázat: *Bez růžence nejsem schopen udělat ani jednu exhortaci*.

Mladistvý vzor, svatý Jan Berchmans, napodoboval svého otce zakladatele, sv. Ignáce z Loyoly: s oblibou nosil růženec na krku a často ho bylo slyšet, jak radostně opakoval: *Už nemůžu utéci od Mariiny lásky... připoutala si mě za krk!* Jak světci dokázali využít každou věc!

Sv. Ignác da Laconi, dříve než se stal bratrem kapucínem a divotvůrcem, nosil růženec stále v ruce, takže lidé by se tomu velice podívovali, kdyby ho spatřili bez růžence.

Svatá Bernadeta nám na noc doporučovala toto: *Když jdete večer spát, vezměte si růženec; usínejte při jeho modlitbě. Budete jako děti, které když usínají, ještě volají stále tišším hlasem: maminko, maminko...* Jak sladcí jsou ti to světci!

Matka Marie Gorettiové svěřila novinářům, kteří se jí vyptávali: *Marietta se narodila v říjnu, v měsíci zasvěceném růžencové Madoně... Zasvětila jsem ji Madoně od prvních okamžiků jejího života. Brzy se naučila modlit růženec a stále ho nosila v rukou nebo omotaný kolem zápěstí, jako by to bylo pouto; nikdy ho neodkládala...* A s růžencem na zápěstí podstoupila mučednickou

smrt. A opravdu, na těle andělské dívky byly nalezeny útržky růžence po zápasu, který podstoupila pro své panenství.

Nosme růženec stále u sebe. Ďábel má strach z této zbraně. Služebnice Boží Hedvika Carboni vytrpěla mnoho útoků od ďábla, který jí vytrhl růženec a potřhal ho. Byla velmi smutná, když se dověděla o zbožných osobách, které růženec nenosi: je v něm tajemná síla milosti, která spojuje s Bohem, je v něm tajemná moc, která svazuje nepřítele.

Darovat růženec

Aby přivedli druhé k modlitbě růžence, svatí velkodušně a horlivě mnoho růženců rozdávali.

Když někdo pochopí, jak drahocenná je tato mariánská modlitba, snaží se, aby ji zhodnotili také druzí, a povzbuzuje je k modlitbě růžence tím, že jim ho velkodušně daruje.

Zvláštním dárcem růženců byl sv. Pompilio Pirrotti. Říká se, že pracoval v noci, aby zhotovil růžence, a Madona mu pomáhala nebo mu je rozmnožovala v kapse. Jisté je, že jich rozdával tolik, že bylo nemožné, aby je sám zhotovil.

Svatý farář Arský vycházel s kapsami plnými růženců a vracel se vždy s prázdnou. Poslední gesto, které mohl ještě vykonat na smrtelné posteli, bylo, že daroval poslední růženec jedné osobě.

Sv. Karel de Sezze se sám ptal chudých, jestli mají růženec. Když někdo odpověděl, že ne, okamžitě mu ho daroval.

Sv. Pasquale Baylon, ještě když byl pasáčkem, zaměstnával se tím, že z provázků zhotovoval růžence a rozdával je těm, kteří mu slíbili, že se ho budou modlit.

Sv. Maria Bertilla, pokorná a sladká ošetřovatelka nemocných, každému novému pacien-

tovi, který přišel do nemocnice, dala ihned růženec, aby ho měl zavěšený na lůžku u hlavy.

Když P. Pio jednou daroval jednomu muži růženec, řekl mu: *Nos ho stále u sebe v kapse. Když bude třeba, stiskni ho v ruce. Až budeš dávat šaty vyprat, zapomeň v nich třeba peněženku, ale rozhodně ne růženec.*

Růženec je poklad, je to šperk z ráje, který Madona přinesla z nebe, když se zjevila v Lurdech, aby mu zaručila neocenitelnou hodnotu.

Na smrtelné posteli

Je známo, že svatí si přáli zemřít s růžencem v rukou a žádali, aby byl omotán kolem jejich rukou i po smrti.

Když se mladičský světec Stanislav Kostka ocitl na smrtelné posteli, nemohl se již modlit růženec, nicméně ho držel stále v rukou. Kdosi z přítomných mu řekl: „Když se už ho nemůžeš modlit, tak ho přece nedrž.“ *Ne, ne*, odpověděl světec, *to je věc od mé Madony..., působí mi útěchu, když ho tisknu v rukou. Zemřel tak sladce a spolu s bratři mu dali do rukou růženec i do rakve.*

Blahoslavený Štěpán Bellesini žádal výslovně Pannu Marii, by mu dopřála zemřít na nějaký mariánský svátek a s jasnou myslí, aby se mohl modlit růženec. Byl vyslyšen. Zemřel 2. února na Očišťování Panny Marie a modlil se růženec až do posledního okamžiku.

Blahoslavená Anna Maria Taigi se až do posledního večera modlila s rodinou růženec, a když se naposledy loučila s dětmi, doporučila jim, aby žádný den nevynechaly modlitbu růžence.

Je to jistě velká útěcha, umřít s růžencem v rukou, modlit se ho až do konce. Služebník Boží Columba Marion říkával: *Když se každý den modlíme k Panně: Matko Boží, pros za nás ny-*

ni i v hodinu smrti naší, až nastane ten okamžik, můžeme si být jisti, že Panna nás neopustí. Ujišťuje nás o tom také Bartolo Longo, který v prosbě k Madoně v Pompejích napsal: *Ó požehnaný Mariin růženci, ... budeš nám útěchou v agónii, tobě patří poslední polibek života, který vyhasíná.*

Proto byla tak klidná smrt všech těchto světců. Jeden ze synů Dona Giacoma Alberione dosvědčuje, že tento světec vždy důvěřoval růženci a až do poslední chvíle ukazoval růženec s gestem, jako by chtěl říci, že je to jeho závěť, cesta, po které je třeba ho následovat.

P. Pio z Pietrelciny objal sestru smrt s růžencem v ruce a pronášel sladká jména Ježíše a Marie. Jeho tělo, vystavené po čtyři dny, viděly nesmírné zástupy s růžencem ovinutým kolem rukou. Po celý život živil úctu k růženci, který nazýval se svatou žárlivostí *svou zbraní*. Nosil ho stále v ruce nebo na paži... Jiné růžence choval pod polštářem nebo na stolku u lůžka. Krátce před smrtí na otázku, co zanechá jako dědictví svým synům, rychle odpověděl: *Růženec*. Nic lepšího jim nemohl zanechat.

Síla mučedníků

Kdo by mohl přehlédnout, jakou sílu dal růženec Panny Marie mnoha mučedníkům? Zde je příklad mučednictví jedenácti sester voršilek z Valencie, které byly svatořečeny r. 1920.

Jedenáct zasvěcených panen bylo odsouzeno k smrti a připravovaly se na tento nejvyšší úkon lásky intenzivní modlitbou, aby se i na popravišti osvědčily jako neohrožené a radostné.

Katané je vyvedli, sňali jim řeholní roucho a nechali jim jen spodní šat. Všechny držely v rukou růženec a katané jim ho chtěli sebrat. Ony však prosily, aby jim tento předmět ponechali. Katané nemohli pochopit, k čemu by mohl sloužit rů-

ženec na popravíšti. I soudce se tomu vysmíval, ale poručil, aby jim svázali ruce a růženec položili na hlavu..., jako by byly předmědem korunování.

Světičky jásaly a prošly tak městem za zpěvu loretánských litanií. Na popravíšti chtěly políbit katanům ruce a celý zástup byl dojat, když viděl, jakou radost projevovaly, že mohou být první, kdo zemřou pro Krista. Jejich duše se vznášely k nebi, zatímco jejich hlavy padaly, ověšené růžencem.

Tento příběh připomíná myšlenku Mons. Fultona Sheena, který takto poeticky uvažoval o počátcích růžence: *V době prvních mučedníků..., když mladé panny kráčely po písku Kolosea vstříci smrti, odívaly se krásným šatem a zdobily svá čela věncem růží, aby radostně kráčely vstříci Králi králů, pro kterého umíraly. Křesťané pak, když nastala noc, sbírali tyto růže a nad každou z nich se modlili modlitbu.*

Nepochybujeme o tom, že pro všechny zbožné znamená růženec požehnaný věnec z nevadnoucích růží, které jim božská Matka položí na jejich hlavu v nebeském Jeruzalémě.

Rozlišovací znamení katolika

Milujeme proto i my svatý růženec. Milujeme ho a chráníme ho, jak to dělali svatí. Milujeme růženec a zachovejme ho ve formě, v jaké ho posvětila staletí lásky k Marii, tak jak se ho modlila Bernadeta v Lurdech s očima upřenými na Neposkvrněnou a jak nás o to naléhavě žádala Madona ve Fatimě.

Pamatujme na to, abychom se ho modlili každý den, jak nejvíce můžeme. P. Piovi jednou někdo řekl: *Otče, dnes se říká, že růženec už skončil své období. V tolika kostelech už se ho nemodlí. P. Pio odpověděl: Satan se stále snaží zničit tuto modlitbu, ale nikdy se mu to nepodaří. Je to modlitba Tě, která vítězí nade vším a nade všemi. Ona nás ho naučila, jako nás Ježíš naučil Otče náš.*

Jestliže nemilujeme modlitbu růžence, není to proto, že vyšla z módy, ale my jsme propadli módě, a co horšího, móda nás ujařmila onou *chutí po novotách* podle falešných učitelů, kteří nás nabádají, abychom *jednali podle choutek našeho těla* (2 Tim 4,3-4). Jak jinak se končí s láskou, ne-li tím, že se skončí s růžencem, jak se stalo mnoha nešťastníkům. Proto běda nám! Madona svázala růženec s naší budoucností a s osudy naší epochy.

Připomeňme si, co se stalo sv. Ignáci, když měl vstoupit se svými prvními devíti druhy do švýcarského města, zcela zpusťšeného protestantskou herezí. Sv. Ignác a jeho druhové nesli na krku růženec a těch několik málo katolíků, kteří zůstali věrní své víře, jásali, když je potkali a poznali podle růžence na krku, že jsou to katolíci, protože růženec byl ve Švýcarsku hereticky zakázán a odsouzen výslovně jako rozlišovací znamení katolíků.

Růženec bude znamením naší příslušnosti k Církvi a k Srdci Církve, kterým je Neposkvrněná, Matka Ježíšova a Matka naše.

„Modlete se stále růženec“

Svatí nás přitahují svým příkladem. Zápas ať je pro nás podnětem. Jestliže dnes nastala krize i pokud jde o růženec, znamená to, že to má být pro nás tím větším úkolem, abychom ho bránili a šířili.

Nebyl to jeden světec, jako bl. Dominik od Matky Boží, který složil slib, že bude hájit úctu k růženci. Usilujme o to také my. Nezapomínejme, jak říká sv. Karel Boromejský, že *růženec je božskou pobožností, po mši svaté tou nejvíce božskou*. Ne nadarmo nás o ni žádá Madona ve Fatimě s mateřskou naléhavostí, aby nás zachránila.

Několik dní před smrtí žádali otce Pia o několik dobrých slov. P. Pio odpověděl s hlubokým otcovským hlasem: *Milujte Marii*

Růženec světla s Janem Pavlem II.

1. tajemství: Kristův křest v Jordáně

Ty jsi můj Syn! ohlašuje Otcův hlas nad jordánskými břehy. To slovo je určeno jednoroznému Synu, který je jedné podstaty s Otcem, ale stává se zamyšlením a povoláním, které se týká každého člověka. Jak bych si přál, aby dospělo nejen k pokřtěným, kteří nikdy nejsou schopni v dostatečné míře poděkovat Pánu za obdržení dar, ale také jako výzva k naději ke všem, kteří upřímně hledají smysl svého života. Jak zcela jinou chuť nabude život, když člověk dovolí, aby ho nalezla Boží láska. Prosme nejsvětější Pannu, abychom byli vždy připraveni přijmout tuto lásku.

2. tajemství: Kristus se zjevuje v Káně

Maria, Ježíšova Matka, ho přiměla, aby zázračně proměnil vodu ve víno. Právě nejsvětější Panna se stále přimlouvá za nás. Tak tomu bylo i na přelomu druhého a třetího tisíciletí, kdy se její Neposkvrněné Srdce stalo útočištěm pro mnoho jejích dětí. Matka Kristova se k nám obrací se stejnou výzvou, jakou adresovala služebníkům na svatbě v Káně: *Cokoliv vám řekne, učinite!* Nejsvětější Panna touží nás povzbudit, abychom se nelekali omezení a neúspěchů. Kéž toto Mariino vyzvání nás uschopní, abychom zcela důvěřovali Ježíšovi.

3. tajemství: Ježíš hlásá Boží království a vyzývá k obrácení

Obratťe se! Tak začíná Ježíš své kázání. To je křesťanský význam obrácení podle evangelia: radikální změna způsobu myšlení, která dokáže odhodit egois-

mus a vstoupit na cestu věrnosti pravdě a Boží lásce. Pokud trvá hřích, člověk se cítí být vězněm vlastní slabosti a nepřítelem svých bližních. Díky Boží lásce rozkvetne v jeho srdci pokoj, který mu dovolí, aby se otevřel bratrským vztahům k druhým. Prosme Marii, která je Matkou Vykupitele, ale patřila také do sboru jeho učedníků, aby uschopnila naše srdce pro pravdivé obrácení. Matko, útočiště hříšníků, oroduj za nás.

4. tajemství: Proměnění na hoře Tábor

Pánovo proměnění je vzorem každé proměny, proměny v dobro a proměny k dobru. Kristova Matka, těsně spjatá s tajemstvím jeho proměnění, spolupracuje v prospěch této proměny. Druhý vatikánský koncil nám představuje Marii jako Matku Církve a zdůrazňuje, že ona je pro tuto církev vzorem proměny v Kristu, vzorem, jak všechno proměnit v Kristu.

5. tajemství: Ustanovení Eucharistie

Církev žije z Eucharistie. Díky ustavičné službě apoštolů a jejich nástupců, která začala ve Večeřadle, obnovují se Kristova slova a činy v celých dějinách Církve, aby se rozdělával Chléb života lidem všech pokolení: *To je moje tělo, které se za vás vydává. To činite na mou památku. To je má krev nové smlouvy, činite to na mou památku.* Vítejte, pravdivé Tělo, zrozené z Panny Marie, které jsi skutečně trpělo a obětovalo se za lidi na kříži. Sladký Ježíši! Dobrý Ježíši! Ježíši, Synu Panny Marie! Amen.

Róžaniec 12/2002

a učte ji milovat. Modlete se stále růženec. Byla to takřka jeho závěť, celá mariánská.

Modlete se stále růženec... To je doporučení všech světců, Církve a všech, kteří milují Marii. Toto doporučení půjde stáletími a vtělí se do Božích sva-

tých, pravých velikánů, zamílovaných do Panny Marie.

Následujme světce. Jen světce. Nic neztratíme, když přehlédneme ty ne-svaté. Jen svatí jsou *nejjistější cestou*, která míří k Ježíši a k Marii (LG 50).

Překlad -lš-

Strmá a namáhavá cesta následování

Co vlastně znamená „křesťanská životní praxe“?

Ramadán, každodenních pět modliteb, předpis dávat almužnu, přísné zákony - někteří lidé se s úžasem dívají na věřící muslimy a tajně je obdivují: jaká důslednost! Ovšem, u nás křesťanů je tomu jinak, pomyslí si. U nás jde o to, abychom byli dobré společenství. A když zbude čas, snad také trochu meditovat nebo se zúčastnit společných bohoslužeb. Tak, jak to jednotlivcům vyhovuje...

Nafouknutý koláč? Křesťanský profil je jasný a náročný. Klade požadavky, které není vždy snadné dodržet. Úplné sebeodevzdání, ustavičná připravenost k boji proti slabostem a zmatkům, poslušnost, pokora, pravidelná modlitba, přijímání svátostí, apoštolát, oběti... To není seznam k výběru podle libosti, to je povinný program pro křesťany, a nejen na neděli.

„Co je to pravda?“ Tato otázka již byla položena. Nejvýrazněji tak učinil Pilát vůči Ježíši. Tento Říman tak odpověděl na Ježíšovo tvrzení, že se proto narodil a proto přišel na svět, aby vydal svědectví pravdě. Pilát to odmítá přijmout, je to agnostik. Absolutní pravda je pro něho nesnesitelná, protože je mu jasné, jaké to má důsledky. Pokud taková pravda skutečně existuje, musí se člověk podle ní řídit a poslouchat ji. Všechno ostatní by bylo nesmyslné.

Vysoká lafka

Když jde o to, popsat křesťanský život, je třeba si především položit otázku pravdy. Profil křesťanské životní praxe nám totiž není vrozený. Popsal nám ho sám Boží Syn. Tento profil je velice náročný. Klade požadavky, které není snadné splnit. Ustavičná připravenost k boji proti našim slabostem a zmatkům. Postoj poslušnosti a pokory, to vše je nezbytné.

Jedno je jisté: je to cesta, po které člověk musí jít, chtěl-li, aby odpovídal pravdě a své důstojnosti. Jan Pavel II. to jednou vyjádřil takto: „Nebojte se! (...) Kristus ví, co je v člověku. On jediný to ví! Člověk dnes často neví, co nosí v hloubi své duše a svého srdce. Proto se cítí nejistý, pokud jde o smysl jeho života na této zemi. Je naplněn pochybnostmi, které se stávají zoufalstvím. Prosím vás proto pokorně a s důvěrou, dovolte Kristu, aby promlouval k lidem.“

Bohužel mnoho lidí nedovoluje Kristu, aby k nim promluvil, mluví k sobě raději sami. Tak má krize křesťanské životní praxe své nehlubší kořeny právě zde: v kladení otázky po absolutní pravdě, kterou je Kristus.

Žádné „představení pro zábavu“

V zásadě můžeme tuto na člověku nezávislou pravdu přijmout ve třech různých postojích. Za prvé: Člověk se pokouší naplnit přesvědčení, které se opírá o víru, rozvíjet je a přivést k cíli. Často jsou k tomu nezbytné oběti a úsilí. Za druhé: Člověk přijímá tuto pravdu s neochotou a nechutí, jen proto, že nic jiného nezbyvá. Důsledkem takového postoje je, že se omezí jen na minimum požadavků. A třetí postoj: Člověk zpochybňuje pravdu, když např. pochybuje o její poznatel-

nosti. To je postoj Pilátův. Principy pro vedení života si člověk stanoví sám. Kristus je jen jeden z „náboženských géniů“. Jeho učení je pouze orientační, je to jako skříňka k experimentování.

Bohužel tento poslední postoj se v různém stupni a v různých variacích rozšířil v našich zeměpisných šířkách. Profil křesťanského života stále více mizí, nastoupila libovůle. Na místo pravdy přichází faktor zábavy. Princip „Hlavně, aby to bavilo!“ stále více ovlivňuje křesťanskou životní praxi, a to i v mnoha křesťanských zařízeních. Ale křesťanství, to není „představení pro zábavu“. Je to spíše náročná a strmá stezka. *Vejděte těsnou branou! Neboť prostorná je brána a široká cesta, která vede k záhubě, a mnoho je těch, kteří tamtudy vcházejí. Jak těsná je brána a úzká cesta, která vede k životu, a málo je těch,*

kdo ji najdou! (Mt 7,13) Mučedníci následovali Ježíše i v utrpení a smrti. To jim jistě nepůsobilo žádnou „zábavu“. Ale co jistě měli, byla láska.

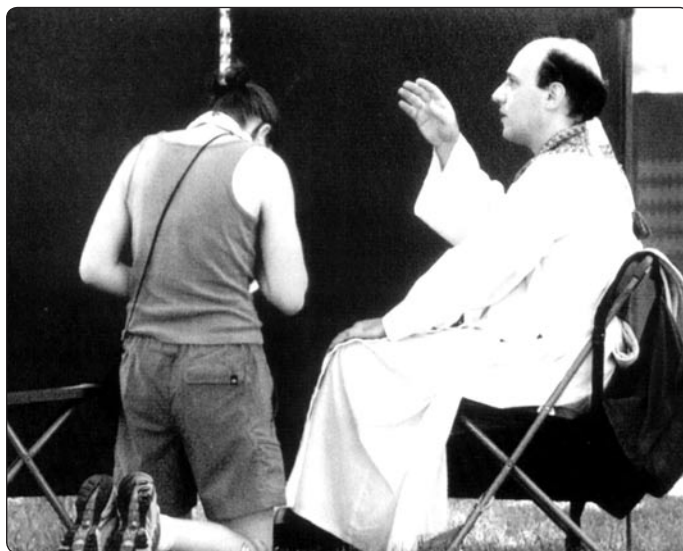
Úkol Církve

Abychom se obrátili k podstatným prvkům křesťanské životní praxe, musí být vytýčena poslední „souřadnice“. Tou je Církev se svým učitelským úřadem. Ježíš chtěl, aby jeho Církev měla spoluúčast na jeho neomylnosti. Tak byl učitelskému úřadu Církve svěřen úkol bdít nad tím, aby Boží lid zůstal v osvobuzující pravdě. K naplňování této služby svěřil Kristus Církvi charisma neomylnosti v otázkách víry a mravů. Církev má tedy co říci, pokud jde o křesťanský životní způsob. Papež a společenství biskupů s ním spojených tak mohou činit vykonáváním řádného učitelského úřadu. Toto učení pak musí věřící přijímat v nábožné poslušnosti vůle a rozumu.

Co však znamená „křesťanský životní způsob“ v konkrétním každodenním životě? Jan Pavel II. ve svém listě *Novo millennio ineunte* výslovně uvedl podstatné „prvky“ křesťanského života. Následující poznámky nám pomohou orientovat se v tom nejpodstatnějším.

1. Být svatý

Cíl křesťanského života je jednoznačný - být svatý. Povolání ke svatosti je „objektivní“, je uloženo od Boha každému pokřtěnému. *To je Boží vůle, vaše posvěcení (1 Sol 4,3)*. Přirozeně pod svatostí si nemůžeme představovat nic odtahitého, cizího světa. Svatost znamená žít v dokonalé Boží lásce. Tato láska se rozvíjí v normálním životě, v běžných povinnostech všedního dne, nikoliv v mimořádných činech. Kněží a řeholníci nejsou „profesionálové“ křesťanského života, zatímco laici hrají ligu amatérů. Nikoliv, všichni jsou profesionálové - přičemž

každý musí poznat svou cestu, své vlastní povolání.

Být křesťanem znamená ve své podstatě chtít být svatý. Prostřední život, který je veden ve znamení minimalistické etiky a povrchní zbožnosti, by byl toho dokonalým protikladem. Jde o to, zaměřit svůj život podle radikálnosti slova a příkladu Ježíše Krista: *Budte dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec* (Mt 5,48). Abychom šli po cestě svatosti, která je jedinou možnou cestou pokřtěného, potřebujeme následující „prvky“:

2. Modlitba

Tím se nemyslí v první řadě modlitba před jídlem nebo večerní modlitba. Jde o to zasvětit Bohu každý den. Na příklad 10 nebo 15 minut každé ráno a večer. V této době můžeme Bohu přednést celý svůj život: radosti a utrpení, úspěchy a neúspěchy, plány a osobní život, takový, jaký je. Někdy může tato modlitba spočívat v tom, že rozjímáme o některém úryvku evangelia, jindy přečteme nějaký žalm a podobně.

Rozhodující je, abychom čas, který jsme si vyhradili pro modlitbu, vždy dodrželi. Ať už nás to právě nebaví nebo je obtížné vyhradit si tento čas, nebo máme k tomu času dostatek. Bez této námahy mít čas pro Boha nemůže být žádný křesťanský život. Křesťanství je Kristus, řekl Jan Pavel II. To znamená: křesťanský život je setkávání s Pánem, nikoliv v teorii, ale skutečně.

3. Nedělní mše svatá

Často slyšíme: „Já nepotřebuji chodit na mši, abych byl dobrým křesťanem. Důležité je pomáhat potřebným.“ Když pomineme, že Církev prohlásila nedělní návštěvu mše svaté za „povinný program“ katolíka, stojí za takovým postojem zneuznání toho, o co vlastně jde. Slavením Eucharistie vstupujeme do samotného středu křesťanského života. Ona je totiž dar, sebeobětování

Ježíše Krista, jeho božské osoby v jeho svatém lidství. Všechno, čím je Kristus, a všechno, co pro všechny lidi, tedy i pro mne, vykonal a vytrpěl, je zde zpřítomněno. Ježíš nám daroval mši svatou, abychom mohli mít účast na jeho oběti, jako bychom byli při ní sami přítomni.

Proto prohlašuje Církev pro každého nedělní mši za povinnost: bez tohoto setkání s Kristem nemůže být žádný skutečný křesťanský život. Jak ubohé jsou na tomto pozadí různé „omluvy“ pro zanedbání nedělní mše svaté: byl jsem unavený, musel jsem se starat o hosty, kteří ke mně přišli na víkend, udělal jsem si výlet... Zde může křesťan skutečně ukázat, jak to stojí s jeho láskou k Bohu a jaké místo v seznamu našich „záležitostí“ zaujímá. A když si křesťan kromě nedělní mše najde ještě tu a tam čas zúčastnit se bohoslužby i ve všední den, odpovídá to zcela jeho povolání být svatý.

4. Zpověď

Svatost smíření. Tím je míněno osobní vyznání vin před knězem, nikoliv pouze účast na kající pobožnosti. Taková pobožnost nás má přivést k osobní zpovědi, ale nenahrazuje ji. Katolíci se musí zpovídat nejméně jednou za rok a pokaždé, když těžkým hříchem zrušil společenství s Bohem. Vyznání hříchů před knězem je pro odpuštění nezbytné. Ježíš řekl apoštolům: *Přijměte Ducha svatého. Komu hříchu odpustíte, tomu jsou odpuštěny. Komu je zadržíte, tomu jsou zadrženy* (Jan 20,21-22).

Svatost pokání je v Evropě v krizi. V některých farnostech se vůbec nepraktikuje. Důvodem není nedostatek příležitostí, nýbrž především nedostatek „vědomí hříchu“. U mnohých lidí je svědomí tak zasypáno, že není schopno uvědomit si svou vlastní bídu. Zpověď není

restriktivní tribunál, nýbrž naopak prostředek spásy. Ve zpovědi nám Bůh ukazuje své milosrdné a soucitné srdce a zcela nás se sebou smiřuje. Neboť hřích je nemoc, sebezmrzačení, není to žádná maličkost.

5. Oběť

Kříž je znamení Ježíše Krista a znamení křesťanů. Ve skutečně křesťanském životě nesmí

chybět. Jde o dvojí věc: předně hledat spojení s křížem a pak kříž přijímat. Kříž hledat. Církev nás vyzývá, abychom se oběti stali vnímaví pro kříž. Proč? Protože vykoupení se stalo skrze kříž. V kříži je spása. Jen ten, kdo se v oběti spojuje s tajemstvím kříže, odhalil hlubokou pravdu povolání skrze kříž.

O jakou oběť se jedná? O přemáhání, která nacházíme v každodenním životě: přesné vstávání, kázeň ve sledování televize, dobře končit práci, kterou jsme začali, vytvářet v rodině dobrou pohodu, i když se nám nechce, ovládat svůj zrak na ulici, mít pořádek na pracovním stole, vykonat napřed to, co je nepříjemnější atd. Takové oběti ve spojení s Bohem jsou skutečnou spoluúčastí na vykoupení.

Přijímat kříž: jen když jsme „bděli“ skrze tyto malé oběti, můžeme skutečně přijmout velký kříž, když nám ho Bůh sešle. Nemoc, pomluva, neúspěch, ztrátu zaměstnání. Pak přijde okamžik být zcela blízko Kristu. Bůh nás křížem zušlechťuje.

Někdy si na to vnitřně stěžujeme, ale kdybychom věděli, jaký dar Boží to pro nás znamená!

6. Apoštolát

Předávat dále víru. Víra nám zjevuje pravdu o podstatných oblastech lidského života. Je povinností a právem všech pokřtěných (nejen kněží a řeholníků) předávat dále lidem křesťanskou pravdu. Zvláště příkladem křesťanského života, ale také rozhovory a činy. Církev říká, že nikdo nepřijde sám ani do nebe, ani do pekla.

Kdo necítí „apoštolský zápal“, ještě se neprobudil. Přirozeně stojí horlivost pro předávání víry čelem proti duchu doby. Ten se zaštil relativismem. Kdo o sobě tvrdí, že má pravdu, a ještě ji chce přinést druhým, platí za „kulturního nepřítele číslo jedna“, ruší. Apoštolské působení se často pokládá za sektářství, fundamentalismus, nesnášenlivost. Ale tak tomu bylo vždy: mluvit o Bohu bylo vždy nebezpečné. Jestliže v některých epochách za to zavírali do vězení, dnes je apoštol odstrkován, zesměšňován, mediálně „zabíjen“.

Křesťanské vyznání je však žádáno v kultuře, která ztratila orientaci. Kultura, jejímž bohem je břicho, potřebuje odvahu.

To jsou jen některé aspekty křesťanského životního způsobu. V krátkosti nebylo možno u jednotlivých prvků jít do hloubky. To podstatně spočívá v tom, že křesťanský život nestojí na tom, když je „všechno prima“, ve skupinově dynamických zážitcích nebo v liturgických tancích, nýbrž v náročné cestě, která vyžaduje celého člověka, sebeobětování a skutečnou lásku. Křesťanství je Kristus, řekl Jan Pavel II: je to úzký vztah k našemu Pánu, který za nás dal svůj život a vyzývá nás, abychom ho následovali na jeho cestě.

Z Komma 18/2003
přeložil-lš

Příkladná obnova

Po Tridentské reformě Církev znovu rozkvetla. Plodem vnitřní obnovy byly misijní evangelizace v nově objevených zemích. V druhé polovině 18. století došlo však k oslabení Církve, k její občanské proměně a ke snaze jít národní cestou. Preláti byli často více říšskými knížaty než pastýři a biskupy loyálními k papežům. Pak přišla Francouzská revoluce a v jejím důsledku sekularizace. Problémy, se kterými se dnes potýkáme, mají své staré kořeny i vzory. Již tehdy se zdálo, že Církev je odsouzena k zániku. Byla velice poškozena ve své organizační struktuře. Kláštery byly rušeny a spolu s nimi i církevní školy, které byly dosud důležitými kulturními centry. Sekularizace však smetla i nevhodné a zastaralé struktury, jako šlechtický monopol při obsazování biskupských stolců, středověký feudální řád a benefiční systém se svými sociálními rozdíly. Ochuzená a moci zbavená Církev se tak stala lidovou Církví, která dosáhla nového rozkvětu a její historie je pro nás velmi poučná: v 19. století vzniklo 53 kněžských kongregací a společenství, 10 institutů pro laické bratry, 200 ženských kongregací, které byly otevřeny i pro misie, a 270 laických sdružení.

V Řezně, v sídle hlavního výboru říšských poslanců, působili na překonání důsledků sekularizace reformní biskupové Jan Michael Sailer a Jiří Michael Wittmann. Oba biskupové mohou být vzorem pro překonávání dnešní církevní krize.

Jan Michael Sailer – teolog, pedagog a biskup v Řezně

Na začátku 18. století nastoupilo z historicky duchovního hlediska osvícenství, jehož myšlenky v Německu vedly teprve v druhé polovině uvedeného století k velkému zlomu. Ukončily období baroka, jehož spojení s tradicí a extrovertní a cit zdůrazňující religiozity si osvícenci pramálo cenili, protože víru a náboženství posuzovali podle racionalistických myšlenkových vzorů. V té době časového přelomu se narodil 17. listopadu 1751 v Aresingu u Schrobenhausenu Jan Michael Sailer jako čtvrté a poslední dítě Ondřeje Sailera a jeho manželky Marie. Vyrůstal ve velmi skromných poměrech, ale v bezpečí hluboce nábožensky založené rodiny, ve které se mu dostalo pečlivé katolické výchovy. I přes omezené finanční možnosti poslal otec po počátečním zdráhání přece jen nadaného syna r. 1762 na studia do Mnichova. R. 1770 Jan Michael vstoupil do noviciátu k jezuitům v Landsbergu a byl pak členem Tovaryšstva až do jeho zrušení r. 1773. Po skončení dvouletého noviciátu poslali ho jeho předsta-

vení do Ingolstadtu na studium filozofie a teologie. Ale jezuitský řád byl zrušen, a tak Sailer ztratil materiální zajištění a protloukal se jako chovanec žijící z malé podpory a později jako repetitor filozofie a teologie, což byl krajně trpký studentský život, neboť mu mezitím zemřeli i oba rodiče. 23. září 1775 byl v augšpurském dómě vysvěcen na kněze.

Na univerzitě v Ingolstadtu panoval za jezuitů velmi dobrý duch. Navzdory nadějším a očekávání osvícenců udržel se na této jediné bavorské univerzitě i po zrušení řádu značný jezuitský vliv, protože pro nedostatek vhodných vyučujících mohli zde někteří exjezuité i nadále vyučovat. Ostatní učitelská místa však byla obsazena zavilými odpůrci jezuitů a představiteli katolického osvícenství. Napětí mezi různými směry byla na denním programu, přičemž se často používalo intrik, podezírání a pomluv. Do této konfrontace byl proti své vůli zatažen i Jan Michael Sailer. Byl žákem Benedikta Stattlera, hlavního zástupce skupiny exjezuitů, a proto se k němu odpůrci jezuitů chovali odmítavě, ačkoliv již dříve vynikal svou literární činností. Nicméně bavorský kur-

first jmenoval ani ne třicetiletého Sailera r. 1780 druhým profesorem dogmatiky v Ingolstadtu. Již několik měsíců nato byli však všichni bývalí jezuité z univerzity vypuzeni, a tak se svým profesorem Stattlerem byl i dogmatik profesor Sailer v prosinci z univerzity propuštěn a musel žít z chudé penze. Následující přelomová léta žil nejdříve v Ingolstadtu a od roku 1783 v Augšpurku a živil se především literární činností a pastoračním působením. Tak se v roce 1783 objevila jeho kniha *Úplná čítanka a modlitební kniha pro potřebu katolíků* a krátce nato výtah z této knihy, který zažil v 19. století četná nová vydání.

R. 1784 získal Sailer opět akademický stolec. Kníže Klement Václav ho jmenoval profesorem etiky a pastorální teologie na augšpurské univerzitě v Dillingenu. Tam se začal kolem něho utvářet kruh stejně smýšlejících studentů, kteří mu zůstali věrni po celý život. Mezi nimi byly i významné katolické osobnosti, jako pozdější arcibiskup ve Freiburgu a Breisgau Ignác Antonín Demeter. Krátko-

dobý rozkvět univerzity v Dillingenu byl především dílem Sailerovým. Zavedl nové metody ve vyučování i ve vedení duší, měl velký talent k práci s mládeží a fascinující osobní charisma. Kromě toho byl nadále literárně velice činný.

Jeho úspěchy však vyvolávaly nemálo závisti. Sailer se dostal mezi dvě soupeřící strany. Proti jedné frakci profesorů, kteří zděšení machinacemi řádu iluminátů a radikalizací

Francouzské revoluce radikálně odsuzovali s osvícenstvím i všechno nové, stál reformistický kruh, který prosazoval pozitivní novodobé zásady, aniž by se upsal osvícenskému racionalismu. Vynikající postavou tohoto směru byl právě Jan Michael Sailer. Jeho konzervativní protivníci usilovali o jeho odstranění ze školy a využívali k tomu i intrik a pomluv o jeho údajné příslušnosti k iluminátům. Na podzim roku 1794 dosáhli svého cíle. Kníže Klement Václav po ponižujícím vyšetřování jeho katedry ho zbavil profesury. Po marných pokusech uchytit se v Mnichově usadil se Jan Michael Sailer v Ebersbergu, kde mu dal jeden přítel k dispozici velký byt v jednom zámku. Přechodné období využil opět k literární činnosti. K nejméně úspěšným dílům té doby patří německý překlad Kempenského *Knihy o následování Krista*, tohoto svědectví o pozdní středověké zbožnosti.

Uprostřed jeho života bylo možno pocítit i v Německu a v Bavorsku důsledky Francouzské revoluce, což zpočátku Seilerovi pomohlo. Nové ministerstvo usilovalo o přestavbu zemské univerzity. Skutečnost, že byl předtím vyhnán konzervativními silami, vedla k mylnému názoru, že je modernistou svázaným s osvícenstvím. 21. října 1799 ho bavorská vláda povolala opět na univerzitu. Jeho činnost v Ingolstadtu však byla krátká. Již v květnu r. 1800 byl přeložen na univerzitu v Landshutu. Racionalisticky zaměřený učitelský sbor zde zpochybňoval základy křesťanství. To bylo redukováno na nauku o ctnostech a zbožnosti jako „mysticismus“. Proti takovému pojetí křesťanství se Sailer rozhodně postavil. Dal se spolu s přáteli Zimmerem a Weberem do boje proti osvícencům, ale měl z počátku těžkou pozici, protože za jeho protivníky stála vláda a oni sami se cítili posilněni ve svém sebevědomí realizací jimi požadovaných sekularizačních kroků. Proti pokusu vlády

přeložit ho opět do Dillingenu se Sailer s úspěchem postavil. Jeho nejzavilejším protivníkem byl od roku 1804 ředitel tamního kněžského semináře Matouš Fingerlos, který chtěl v semináři v duchu vlády vychovávat především „lidové učitele“ a „učitele ctností“ a nikoliv jako Sailer zbožné a pokorné kněze, kteří by hlásali víru. Boj o srdce a duše studentů byl veden s velkou vehemencí. Velká část z nich byla ovlivněna myšlenkami osvícenství, ale Sailer silou své osobnosti a jejího vyzáňování dokázal mnohé z nich získat pro své představy. I přes obtížné poměry se mu podařilo vytvořit generaci kněží a žáků, kteří s ním zůstali ve spojení a tvořili „landshutskou kněžskou školu“. Nakonec se váhy přiklonily na stranu Sailera a ten našel zastání i u vlády. Byl to především korunní princ Ludvík I., který patřil v Landshutu k Sailerovým žákům a později se stal králem Ludvíkem I. a po celý život si Sailera velice vážil.

Sailer získával stále rostoucí uznání i mimo Bavorsko, i když zatím ještě nevelké. Nabízeli mu atraktivní úřady, ale on se cítil svázan se svou bavorskou vlastí. Odmítl i nabízenou profesuru v Bonnu s vyhlídkou na kolínský biskupský stolec. Jeho jmenování biskupem v Augšpurku ztroskotalo, protože Klement Maria Hofbauer ho v Římě označil za mystika a heretika. Ani korunnému princovi Ludvíkovi, který si Sailera vážil jako „apoštola Bavorska“ a pravého „církvního otce“ se nepodařilo přesvědčit mnichovského nuncia.

R. 1821 byl Sailer jmenován dómským kanovníkem v Řezně. Již rok nato mu papež Pius VII. svěřil úřad světícího biskupa a koadjutora těžce nemocného biskupa Jana Nepomuka Wolfa a jmenoval ho titulárním biskupem v Germanopoli. 28. října 1822 přijal Sailer v řezenském dómě biskupské svěcení z rukou mnichovského arcibiskupa Lothara Anselma Gebbsattela. Biskup Wolf ihned jmenoval no-

Skutečnost byla ovšem taková, že vyvolený národ pošilhal často zcela opačně a závislivě po pohanských národech a dával přednost jejich modlám a jejich způsobu života. Nemělo-li být jeho poslání ztraceno, musel je Hospodin přivádět často bolestnými zásahy zpět na správnou cestu. Všechny bludné cesty Božího lidu začínaly tím, že se jeho srdce vzdálilo od Hospodina, že ho ctil toliko ústy, ale ve skutečnosti si žil podle svých nápadů. Každý pyšný odklon od Nejvyššího je totiž klaněním se cizím bohům: sobě samému. K tomu, aby Bůh dal pocítit svému lidu, jak velice bloudí, stačilo často, aby ho nechal žít podle jeho nápadů. Když to pak došlo tak daleko, že skončil v tvrdých podmínkách a ve zcela cizím prostředí exilu, začal si Izrael teprve znovu uvědomovat, jak je bez svého Boha opuštěný, zapomínal se na jeho dobrotivost a spravedlnost i na to, kde je jeho skutečná vlast.

Tato historie je vlastně něco jako dějinný předobraz, který se ustavičně opakuje. Boží lid by dávno sám sebe přivedl do záhuby, kdyby věrný Pán nebyl s ním a neukazoval mu stále, kde je je-

vého biskupa svým generálním vikářem, takže Sailer byl prakticky jediným vedoucím velkého řezenského biskupství. S nesmírným zápalem se pustil do svých úkolů, čímž utrpělo jeho zdraví. Během sedmi let udělal 75 000 biřmování. Když se Ludvík I. stal králem, získal někdejší univerzitní profesor převažující vliv na bavorskou kulturu, čehož také v zájmu Církve náležitě využil. Po smrti biskupa Wolfa r. 1829 se stal Sailer de jure biskupem v Řezně. V době jeho pontifikátu propukl tzv. spor o smíšená manželství, ve kterém šlo o výchovu dětí v těchto manželstvích. I přes své přátelství s králem trval biskup rezolutně na katolickém stanovisku. Zemřel 20. května 1832 a tři dny nato byl pochován v jižní lodi dómu v Řezně. Krátce na-

ho pravá vlast. Ale aby těmto jeho lekcím věnoval náležitou pozornost, musí mu dát pocítit, co to znamená, vzdálit se srdcem od svého Boha.

Historie středověkých řádů skutečně ukazuje, že Hospodinovo očekávání bylo zcela oprávněné: dobrý příklad života podle Božího zákona může skutečně více než blahodárně ovlivnit život národu v materiální i duchovní oblasti. Pro středověkou společnost byla klášterní společenství zdrojem a centrem opravdového pokroku. Ale další vývoj jako by tento obraz zcela otočil. Jak mohlo dojít k takovému zvratu, že společnost, která se pokládá za osvícenou, nenávisťně likviduje jako něco přímo nepřátelského ta duchovní centra, z nichž kdysi čerpala svůj pokrok?

U kořene obtíží, které nám působí nepřátelský svět, stojí okolnost, která je pro nás těžkou obžalobou: Ti, kteří kdysi utiskovali vyvolený národ i první křesťany, nikdy nepoznali Hospodina. Ale ti, kteří začali nyní boj proti křesťanství, jsou evidentně potomci křesťanských předků. Nezačal tento obrat tím, že Boží lid zapomíná na svého Boha a na své dějinné poslání, přestal být jasným

to prohlásil král Ludvík I. u jeho hrobu: „Zde leží největší biskup Německa..., zemřel můj strážný duch.“

Po zpusťování způsobeném osvícenstvím a sekularizací byl to především Sailer, který položil nové základy katolické církve v Německu a obzvláště v Bavorsku. Zvláštní zásluhy si získal tím, že obnovil kláštery rozpusťténé za sekularizace. Jeho osobní charisma překračovalo hranice katolického tábora. Stál ve spojení s velkými duchy své doby. Nevzdal se základů katolické církve a patřil k jejím reprezentantům, takže si získal velké uznání i u protestantů. Ještě desetiletí po jeho smrti žil jeho duch u jeho žáků, jako byl biskup Riccabona v Pasově a biskup Oetli v Eichstättu. V prů-

světlem na svícnu, ale žije si sám podle svých nápadů? Nevyvolává tím situaci, že se pak podobně zachová i okolní svět, i on si žije podle svých stále podivnějších nápadů a vytvoří nakonec pro Boží lid podmínky až extrémně nepřijemného exilu?

Tuto situaci nelze zvrátit tím, že budeme dále množit své nápady, abychom si jakousi pomyslnou vstřícností vysloužili přízeň světa, který nás utiskuje. Nás nezachrání přízeň světa ani poklonkování jeho bohům, nás spasí jen přízeň našeho Boha, až se k němu kajicně vrátíme a budeme žít bezvýhradně tak, jak si to ON přeje, a nikoliv tak, jak my si to optimalizujeme a představujeme. Životní způsob prvních křesťanů i prvních benediktinů se diametrálně lišil od života okolního světa, a přece tím neodrazoval, ale přitahoval. To nejdůležitější, nač musíme myslet a zač se musíme modlit a obětovat, není úsilí o změnu a zvýhodnění vnějších podmínek a okolností, ale důsledná změna našeho vlastního života podle Boží vůle a příkázání. Takový životní způsob se jen z dálky jeví jako nepohodlný a zastaralý. Ve skutečnosti je to Hospodinovo optimum, které trvá na věky.

-red-

běhu 19. století však znovu nabyl významu směr, který odmítal Sailerovu teologii. Došlo dokonce k pokusu přimět Svatý stolec, aby zakázal jeho spisy. I když tato snaha neměla úspěch, byl Seilerův obraz ve 20. století značně očerněn. Ale nakonec došlo v jeho biskupství k hnutí na jeho obranu. Intenzivním úsilím o poznání Sailera života a jeho spisů byla doložena jeho pravověrnost a jeho rozhodný postoj na pozicích katolické církve. Převažující role, kterou sehrál v boji proti racionalismu a osvícenství, byla nakonec uznána a oceněna tím více, že tento spor dokonce přesáhl do současnosti. Dnes patří Sailer k zářícím postavám katolické církve.

Z Der Fels 7/2003
přeložil-lš

Bašta Pána Boha (33)

„Vy lotři, vy banditi!“ zakřičel divoče. „Když už má jít o hlavy, budu při tom taky!“ Současně máchl svým strašným kyjem a udeřil ty dva tak nelitostně, že se jim hlavy skuťalely k nohám.

Teď se z nich při bližším pohledu vyklubaly pomalované řepy.

S pekelným duchem byl nec. Tam, kde měl mít generál podsvětí stále ještě důležitý státnický pohovor se svým zástupcem, se objevily tři klukovské hlavy, které patřily Robertu Bernardovi, Jirkovi Vinaieovi a Martinu Cordierovi. Zdálo se, že pekelné loutkové divadlo bude mít také ještě dohru mimo scénu, protože Martina zasypaly strašné výčitky těch dvou ostatních za to, že úplně zničil obě divadelní postavy, zhotovené s tak velkou námahou.

„No, měl jsem právě vztek, že musím poslouchat vaše pitomé žvásty,“ omlouval se chlapec s úšklebkem. Přesto se oba vrhli na pachatele a pozemská dohra se zdála být neméně dramatická jako ta divadelní, zvláště když se z publika vrhli do bojové vřavy ještě Filip Bernard a Pavel Convertier. Jen Maruška Bernardová stála nečinně a vylekaně se pozorovala.

Naštěstí se právě teď otevřely dveře a vstoupil Petr Coudrin s nějakým cizincem. Chvilí se oba s úsměvem dívali na hemžení na zemi, kde se s křikem a supěním rvala mezi barevnými plátny kulis, rekvizitami a loutkami celá divadelní společnost. Maruška se však úzkostlivě vrhla ke knězi Coudrinovi a zvolala:

„Pomozte, pane faráři, oni se pozabíjejí!“

„Co se to tady děje?“ zahřměl nyní mohutný hlas kněze, při jehož zvuku se bojující zdvihli, jako jednou při posledním soudu vstanou mrtví za hlaholu věčných pozounů.

„Oni hráli tak strašlivé divadlo,“ informovala Maruška horlivě.

„Bylo to pěkné, hrůzostrašné krásné!“ odporoval Filip a utřel si krvácející nos do maminciny barevné nedělní zástěry, která právě také patřila k divadelním kulisám. „Znameníť rvačka na scéně to byla!“

„A za ní taky,“ dokončila Maruška s úsměškem.

Tu se rozesmáli i ostatní a vsele se k nim přidal i Coudrin. Potom ale náhle vážně řekl:

„Teď tady zase udělejte pořádek a potom poslouchejte. Musím vám říci něco důležitého.“ Pohled do tváře duchovního přesvědčil děti, že se musí jednat o něco závažného. Uklidily tedy rychle trosky loutkového divadla do staré skříně a do tajné komory a zvědavě se potom dívaly hned na Petra Coudrina, hned na cizince, starce v oděvu žebráka, který unaveně usedl na lavici u kamen v obývacím pokoji Bernardových.

„V Poitiers se udály zlé věci,“ začal Coudrin zasmušile.

„Gardisté zase vyslídili několik kněží, mezi nimi oba bratry Chartresovy, a odvěkli je do vězení. Situace je nebezpečnější než kdykoliv předtím. Ctihodný stařec, kterého zde vidíte, je kapitulní kanovník Monterebeuf. Podářilo se mu jen s velkými nesnáze uniknout

pochopům. Vzal jsem ho nyní sem, abyste ho skryli. Rodiče nejsou doma?“

„Tatínek je na obchodní cestě,“ odpověděl Robert, „a maminka je u své nemocné sestry, u níž zůstane přes noc. Ale vím, že by pronásledovaného jistě s radostí přijali. Nedělejte si proto žádnou starost!“

„Může se stát,“ pokračoval kněz vážně, „že rudi vypátrají pobyt pana kanovníka. Proto v noci nespustíte z očí most. Kdyby přišli pochopové, byla by jen jediná záchrana.“

„Skříň!“ přerušil Filip kvapně.

„Ne, mám obavu, že o tajné skříši něco tuší. Museli byste pronásledovaného v nezbytném případě zavést do hor. Znáte tu skalní jeskyni daleko za křížem?“

Děti beze slova přikývly.

„Dobrá, to je poslední útočiště. Svěřuji vám tedy tohoto kněze. Postarejte se o něj!“

„Ano, pane faráři!“ odpověděl Robert pevným hlasem a na tváři chlapce, který se právě před chvílí klukovsky popral se svými kamarády, se zračila tak krásná mužská vážnost, že Coudrin před sebou již neviděl dítě, nýbrž mladého, odhodlaného božního bojovníka, jemuž se mohlo důvěřovat jako muži.

„Tak sbohem, mám dnešní noci ještě jinou důležitou pochůzku.“ Coudrin pevně stiskl ruku každému dítěti, rozloučil se důstojně se starým knězem a opustil dům.

Během toho všeho seděl kanovník se zavřenýma očima na lavici u kamen. Jen jeho rty se neustále pohybovaly.

„On se modlí,“ šeptaly si děti a neodvázily se ho rušit. Teprve když sem Maruška přinesla z kuchyně chléb a kouřící mléko, poprosily ho, aby si posloužil.

„Děkuji vám, děti,“ řekl stařec dojatě. „Ale bylo by lepší, kdybych k vám nepřišel. Jak lehce mohu přivést do největšího nebezpečí vás a vaše rodiče. Ne, neměl jsem sem přijít!“

„To jsou hloupé myšlenky, které přejdou při jídle!“ přesvědčivě odpověděl Filip a aby dal dobrý příklad, nadrobil si sám pořádný kus chleba do talíře s mlékem.

„Maminka vždycky říká, že jsme v Božích rukou,“ utěšovala Maruška a Robert rozhorleně doplnil:

„Lump je ten, kdo myslí na sebe, když je někdo druhý v nouzi.“

Také ostatní chlupci domlouvali upřímně po klukovsku knězi, až ten nakonec na své myšlenky zapomněl a také se smíchem sáhl po lžici.

Po skromném jídle zavedla Maruška zcela vyčerpaného kněze na lůžko. Chlapci však zůstali pohromadě, aby zařídili nutná opatření pro bezpečnost hosta.

Martin, Jirka a Pavel se rozdělili do nočních hlídek. Jeden z nich měl stále stát blízko Joubertova mostu a v případě nebezpečí ohrožené varovat. Robert chtěl hlídat v obývacím pokoji, aby byl kněz okamžitě připraven k útěku. Kupodivu chtěl být tlustý Filip jeho společníkem. Každopádně se také zcela rozhodně zdráhal jít spát.

S tímto výsledkem porady se chlapci rozešli. Robert už zapálil pro všechny případy lucernu chráněnou proti větru. Potom se oba bratři posadili ke stolu s pevným odhodláním dnešní noci neusnout.

Robert vzal do ruky legendy o světcích a četl bratrovi životy všech mučedníků, které mohl najít. Musí se přiznat, že Filip vynaložil velkou námahu, aby poslouchal. Ale za hodinu se mu klížily oči a poslouchat mezi bděním a sny svaté příběhy, které mu větší bratr předčítal s důstojnou vážností, bylo nad jeho síly.

Najednou vyskočil, zíral rozespale na bratra a breptal: „Co to bylo, slyšel jsi něco?“

(Pokračování)

NÁVODY K SEBEVRAŽDĚ

Propagátoři eutanázie v Austrálii sdružení ve skupině „EXIT Australia“ dělají výzkum, nakolik je možno použít výfukových plynů z vlastního automobilu k sebevraždě. Tato společnost již dříve dala do oběhu plastickou pytle, které je možno si nasadit na hlavu a tak si přivodit udušení. Jak to konkrétně provést, učí nakupující přímo v obchodě.

Podle Kath-net

LITURGICKÉ ČTENÍ – pokračování ze str. 3

předků a nejedí, dokud si pečlivě neumyjí ruce; po návratu z trhu nejedí, dokud se celí neopláchnou, a je mnoho jiného, co přejali a čeho se drží: omývání pohárů, džbánů a měděných nádob.

Proto se ho farizeové a učitelé Zákona ptali: „Proč se tvoji učedníci nechovají podle podání předků, ale jedí obrádně nečistými rukama?“

Odpověděl jim: „Pokrytci! Dobře to o vás předpověděl Izaiáš, jak je psáno: Tento lid mě uctívá rty, ale jejich srdce je daleko ode mne. Nadarmo mě však uctívají, když učí naukám, které jsou lidskými ustanoveními. Opustili jste příkázání Boží a držíte se podání lidského.“

Ježíš zase k sobě přivolal zástup a řekl jim: „Slyšte mě všichni a pochopte! Člověka nemůže poskvřnit nic, co do něho vchází zvenčí, ale co vychází z člověka, to ho poskvřňuje. Z nitra totiž, ze srdce lidí, vycházejí špatné myšlenky, smilství, krádeže, vraždy, cizoložství, lakota, zloba, lest, prostopášnost, závist, urážky, pýcha, opovázlivost. Všechno to zlé vychází z nitra a člověka poskvřňuje.“

CENTRUM NADĚJE A POMOCI (CENAP)

pořádá 10. 10. 2003 v 10.30 – 17.00 hod. v Údolní ul. 39, Brno v prostorách Kanceláře veřejného ochránce práv (konferenční sál) konferenci „**Možnosti a hranice přirozeného plánování rodičovství na téma NEPLODNOST**“. Cílem konference je rozšíření povědomí významu přirozeného plánování rodičovství při léčbě neplodnosti. Čtělí bychom se společně zamysleli nad zdravotními, psychologickými a etickými aspekty souvisejícími s řešením a léčbou neplodnosti. **Informace: CENAP, Brno, Hybešova 40, tel.: 543 254 89, 543 331 470-2.**

ZLATÁ SOBOTA U STARÉ MATKY BOŽÍ V ŽAROŠICÍCH

6. září 2003 – malá pouť 13. září 2003 – hlavní pouť

6. září: 13.00 hod. – žehnání pramene ve Zdravé Vodě a průvod do Žarošic ● 16.00 hod. – modlitba růžence ● 16.30 hod. – křížová cesta ● 17.30 hod. – poklona ● 18.00 hod. – mše svatá (kanovník Václav Slouk z Brna), průvod se sochami, svátostné požehnání a rozloučení s poutníky.
11. září – výroční den přenesení milostné sochy: 17.30 hod. – pobožnost u kaple na Silničné a průvod do Žarošic ● 19.00 hod. – mše svatá ve farním kostele v Žarošicích.

13. září: 7.00 hod. – mše svatá ● 11.00 hod. – mše svatá ve slovenštině ● 13.00 hod. – žehnání pramene ve Zdravé Vodě a průvod do Žarošic ● 14.30 hod. – modlitba růžence ● 15.00 hod. – křížová cesta ● 16.00 hod. – mše svatá ● 17.15 hod. – poklona ● 18.00 hod. – hlavní mše svatá (opat Marian R. Kosík OPræm. z Nové Říše), průvod se sochami a svátostné požehnání, po skončení mše svatá ve slovenštině v kostele ● 21.00 hod. – na prostranství setkání mládeže ● 22.30 hod. – v kostele žarošské zpěvy a modlitby ● 24.00 hod. – půlnoční mše svatá – kostel otevřen přes celou noc

14. září: 6.00 hod. – ranní chvály ● 7.00 – 8.30 – 10.00 – 11.00 hod. – mše svaté ● 14.30 hod. – litanie, Te Deum a svátostné požehnání.

Přijďte ve svých krojích s mariánskými sochami!

Orel jednota Olomouc srdečně všechny zve ke slavení mše svaté do chrámu sv. Michaela v Olomouci, a to **9. září a 7. října vždy v 16 hodin.** Úmysl: za děti a mládež nejen orelskou.

VII. řádný valný sněm skautského oddílu Velena Fanderlíka se koná na Svatém Hostýně ve dnech 4. a 5. září 2003. Zahájení 4. září v 9.00 hod. Současně bude výstava grafických prací se skautskými motivy. Je možno se zúčastnit i „muklovské pouti“ v sobotu 6. září.

Srdečně zveme na PRVNÍ SOBOTY NA KLOKOTECH V ROCE 2003. Společný program začíná vždy v 15 hod. Témata pro jednotlivé soboty:

6. září – Zapomenutá touha (P. Ivo Valášek, farář v Soběslavi)

4. říjen – Temnotou ke Světlu (P. J. J. Berka, OCist, převor ve Vyšším Brodě)

Liturgická čtení

Neděle 31. 8. – 22. neděle v mezidobí

1. čt.: Dt 4,1–2.6–8

Ž 15(14),2–3a.3b–4.5bc

Odp.: 1a (*Hospodine, kdo smí prodlévat v tvém stánku?*)

2. čt.: Jak 1,17–18.21b–22.27

Ev.: Mk 7,1–8.14–15.21–23

Čtvrtek 4. 9. – ferie

1. čt.: Kol 1,9–14

Ž 98(97),2–3ab.3cd–4.5–6

Odp.: 2a (*Hospodin uveď ve známost svou spásu.*)

Ev.: Lk 5,1–11

Pondělí 1. 9. – ferie

1. čt.: 1 Sol 4,13–18

Ž 96(95),1+3.4–5.11–12.13

Odp.: 13b (*Hospodin přichází řídit zemi.*)

Ev.: Lk 4,16–30

Pátek 5. 9. – ferie

1. čt.: Kol 1,15–20

Ž 100(99),2.3.4.5

Odp.: 2c (*Vstupte před Hospodina s jásetem!*)

Ev.: Lk 5,33–39

Úterý 2. 9. – ferie

1. čt.: 1 Sol 5,1–6.9–11

Ž 27(26),1.4.13–14

Odp.: 13 (*Věřím, že uvidím blaho od Hospodina v zemi živých!*)

Ev.: Lk 4,31–37

Sobota 6. 9. – nez. sob. pam.

Panny Marie

1. čt.: Kol 1,21–23

Ž 54(53),3–4.6+8

Odp.: 6a (*Hle, Bůh mi pomáhá!*)

Ev.: Lk 6,1–5

Středa 3. 9. – památka sv. Řehoře

Velikého

1. čt.: Kol 1,1–8

Ž 52(51),10.11

Odp.: 10b (*Stále spoléhám na Boží slitovnost.*)

Ev.: Lk 4,38–44

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE 31. 8.	PO 1. 9.	ÚT 2. 9.	ST 3. 9.	ČT 4. 9.	PÁ 5. 9.	SO 6. 9.
Antifona	919	934	949	1734	980	996	1666
Žalm	784	783	783	783	784	784	783
Ranní chvály:							
Hymnus	920	935	949	1734	981	997	1666
Antifony	920	935	950	965	981	998	1014
Žalmy	921	936	950	965	981	998	1014
Kr. čtení a zpěv	923	938	953	1735	985	1001	1668
Antifona k Zach. kantiku	713	939	953	1492	985	1002	1669
Prosby	924	939	953	1724	985	1002	1655
Záv. modlitba	713	939	954	1492	986	1002	1656
Modlitba během dne:							
Hymnus	925	940	954	970	986	1003	1018
Antifony	925	940	955	971	987	1004	1019
Žalmy	926	940	955	971	987	1004	1019
Krátké čtení	927	943	957	973	989	1006	1021
Záv. modlitba	713	943	957	973	990	1006	1022
Nešpory:							
Hymnus	915	929	944	959	1736	991	1008
Antifony	916	929	945	960	976	992	1009
Žalmy	916	930	945	960	976	992	1009
Kr. čtení a zpěv	918	933	947	962	1737	995	1011
Ant. ke kant. P. M.	713	713	948	962	1492	995	1011
Prosby	918	933	948	963	1731	995	1011
Záv. modlitba	713	713	948	963	1492	996	1012
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260

